

Силабус курсу СОЦІАЛЬНА КОНФЛІКТОЛОГІЯ

Освітньо-професійна програма:
«Соціальна Педагогіка»
Галузь знань: 01 – Освіта/Педагогіка
Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки
Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень
Кількість кредитів: 4.
Дні занять: згідно розкладу
Консультації: четвер 14.00-16.00, ауд. 232
Рік навчання: 2. Семестр: 3.
Мова викладання: українська
Форма навчання: денна/заочна

Викладач курсу:	доктор педагогічних наук, доцент кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи Калаур Світлана Миколаївна
Контактний телефон	0982623656
E-mail викладача:	svitlanakalaur@gmail.com ; kalaur@tnpu.edu.ua
Формат дисципліни	Вибіркова
Обсяг дисципліни	Кредити ЄКТС – 4 (120 год.)

Опис дисципліни

Дисципліна «Соціальна конфліктологія» спрямована на формування у студентів теоретичних знань про місце і значення конфліктів у повсякденному житті та професійній діяльності майбутнього соціального педагога.

Мета викладання навчальної дисципліни «Соціальна конфліктологія» полягає у формуванні у студентів теоретичних знань та практичних умінь щодо розв'язання конфліктів у повсякденному житті та професійній діяльності майбутнього соціального педагога.

У процесі вивчення навчальної дисципліни у магістрів формуються такі *компетентності*:

ЗК 1	Уміння спілкуватися усно та в письмовій формі державною мовою. Володіння базовими навичками комунікації іноземною мовою. Здатність здійснювати ділову комунікацію з метою отримання інформації, необхідної для вирішення завдань діяльності. Здатність шукати, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел.
ЗК 2	Здатність усвідомлювати потребу у професійному саморозвитку; вдосконалювати наявні професійні уміння та навички відповідно до вимог професійного середовища та розвивати нові професійно-значущі якості; адекватно оцінювати позитивні зміни у професійній діяльності та оволодіння новими знаннями та методами професійної діяльності на основі використання сучасних інформаційних технологій. Готовність до ведення дистанційної освітньої та консультативної діяльності, використання комп'ютерних і мультимедійних технологій у викладацькій діяльності
ЗК 3	Здатність до прогнозування стратегії професійної діяльності; застосовувати знання та розуміння основних концепцій, теорій та фактів для прогнозування стратегії професійної діяльності, дотримання етичних стандартів у соціально-педагогічній діяльності; визначати шляхи вирішення моральних проблем та приймати адекватне професійне рішення в етичних питаннях; постійно працювати над власними цінностями, поглядами.
ЗК 5	Здатність комплексно використовувати знання у сфері соціально-педагогічної діяльності; прогнозувати результати прийнятих організаційно-управлінських рішень і готовність брати відповідальність за їх наслідки; використовувати ресурси держави, бізнесу та громадських організацій для вирішення проблем соціального благополуччя на основі принципів і технологій реалізації сучасного соціального партнерства; здійснювати моніторинг та оцінку ефективності соціально-педагогічних проєктів та програм.

ЗК 9	Бути готовим до роботи у соціально-педагогічній сфері, володіти навичками адвокатури та медіації.
ФК 3	Здатність до налагодження взаємозв'язку та взаємодії з громадськими, соціальними та державними структурами для вирішення професійних завдань; володіння знаннями щодо стратегії та тактики налагодження зв'язків з представниками різних соціальних інституцій, ЗМІ та вміння їх застосовувати у професійній діяльності.
ФК 8	Здатність вивчати та узагальнювати передовий досвід соціально-педагогічної діяльності; включатися в інноваційні процеси, бути їх ініціатором; забезпечувати ефективну взаємодію всіх учасників інноваційного процесу. Здатність проводити експертизу науково-дослідних робіт в соціально-педагогічній сфері.
ФК 12	Організація сприятливого середовища у різних соціальних інституціях; готовність мобілізуватись до дій в екстремальних ситуаціях; визначати фактори агресивного середовища, прогнозувати наслідки його впливу на дитину; визначати шляхи створення безпечного й розвивального середовища; розробляти методичні рекомендації з питань створення сприятливого середовища в різних соціальних інститутах.
ФК 13	Організація сприятливого середовища у різних соціальних інституціях; готовність мобілізуватись до дій в екстремальних ситуаціях; визначати фактори агресивного середовища, прогнозувати наслідки його впливу на дитину; визначати шляхи створення безпечного й розвивального середовища; розробляти методичні рекомендації з питань створення сприятливого середовища в різних соціальних інститутах.
ФК 16	Посередництво між клієнтами та структурами, що надають послуги, з метою максимізації соціально-педагогічних ресурсів відповідно до потреб та інтересів споживачів послуг.

Структура курсу

Години лек./сем	Тема	Результати навчання	Завдання
2/1	Конфліктологія як міждисциплінарна галузь наукового знання. Історія становлення та розвитку конфліктологічних знань	Розуміти цінність знань про природу конфліктів у давньому світі, античному суспільстві, середньовіччі, Новому часі та періоді становлення буржуазних відносин. Уміти характеризувати сучасні конфліктологічні вчення	Написання рефератів, есе
-/1	Поняття, функції і типологія конфліктів	Засвоїти основні категоріальні поняття в конфлікті. Знати позитивні (конструктивні) і негативні (деструктивні) функції конфліктів у суспільстві. Оволодіти критеріями типології конфліктів.	Термінологічний диктант
2/1	Причини конфлікту та його структура	Засвоїти об'єктивні елементи та суб'єктивні елементи конфлікту. Сформувати вміння визначати причини конфліктів	Письмове опитування
2/1	Поведінка людей в конфлікті	Засвоїти основні моделі та стратегії поведінки особистості в конфлікті. Навчитися діагностувати типи конфліктних особистостей	Усне опитування
-/1	Динаміка конфлікту. Механізми виникнення конфліктів	Оволодіти механізмами виникнення конфлікту. Уміти використовувати конфліктні моделі в трансактній психології	Конспект лекції та відповідні джерела

-/1	Форми конфлікту	Уміти характеризувати основні форми конфліктної взаємодії: словесна агресія, фізична агресія, скандал. бойкот, саботаж, страйк, переслідування, протест, бунт, тероризм. війна і революція	Презентації та есе
2/-	Управління конфліктами. Технології ефективного спілкування і раціональної поведінки в конфлікті	Опанувати видами діяльності по управлінню конфліктами. Освоїти технології ефективного спілкування і раціональної поведінки в конфлікті.	Письмове опитування
2/2	Внутрішньоособистісний конфлікт	Знати основні концепції, види та причини внутрішньо-особистісних конфліктів. Навчитися передбачати наслідки цих конфліктів. Опанувати способами попередження та методами вирішення внутрішньо-особистісних конфліктів	Усне опитування, тестування, робота з методиками, розробка електронних газет
2/2	Міжособистісні конфлікти	Ознайомитися із функціями та елементами міжособистісних конфліктів. Уміти визначати стратегії поведінки особистості в конфлікті. Опанувати способами управління міжособистісними конфліктами	Усне опитування, тести, робота з методиками по оцінюванні міжособистісних стосунків
2/-	Конфлікти в організаціях	Усвідомити специфіку конфліктів в організації та дослідити владу як інструмент управління в організації. Знати типи конфліктів в організаціях та причини їх виникнення. Опанувати способами управління конфліктами в організаціях	усне та письмове опитування, тестування
-/2	Конфлікт в соціально-педагогічному процесі	Знати причини виникнення конфліктів в соціально-педагогічному процесі вищої освіти. Опанувати варіантами попередження і врегулювання конфліктів в соціально-педагогічному процесі	перегляд відео фрагментів та їх оцінка
-/-	Конфлікти в сфері управління	Ознайомитися із специфікою форм прояву управлінських конфліктів (дезорганізація, незгода, напруженість, конфронтація). Опанувати вміннями попередження і вирішення конфліктів у сфері	розв'язування проблемних ситуацій

		управління.	
2/2	Конфлікти у сім'ї	Ознайомитися із поняттям сімейних конфліктів і їх особливості. Вивчити причини конфліктів в сім'ях. Опанувати способами попередження і розв'язання сімейних конфліктів	усне опитування, розв'язування проблемних ситуацій, презентація вебінарів
2/1	Група і конфлікт	Ознайомитися із видами групових конфліктів. Дослідити способи попередження та розв'язання групових конфліктів	розв'язування проблемних ситуацій
2/1	Насилля. Стрес	Ознайомитися із типологією насилля та її природою. Навчитися визначати мотиви насилля. Опанувати прийоми виходу із стресових станів	усне опитування, презентація власних способів виходу із стресу

Індекс у матриці ОП	Програмні результати навчання
ПРН 1	Демонструвати лінгвістичні, психологічні, педагогічні, інформаційно-комунікаційні знання з професії у процесі викладання соціально-педагогічних дисциплін, організації та проведенні соціально-педагогічного дослідження, впровадження неформальної освіти.
ПРН 3	Здійснювати аналіз соціально-педагогічної діяльності на міжнародному, національному, регіональному та локальному рівнях; здійснювати порівняльний аналіз досвіду вирішення соціально-педагогічних проблем, прогнозувати шляхи їх розв'язання; визначати пріоритетні проблеми в соціально-педагогічній практиці, здійснювати соціально-педагогічну роботу з урахуванням змін у нормативно-правових документах.
ПРН 6	Комплексно застосовувати знання з теорії і практики соціально-педагогічної діяльності, прогнозувати результати прийнятих організаційно-управлінських рішень.
ПРН 15	Розробляти та реалізовувати індивідуальні та групові програми соціально-педагогічної корекції та програми індивідуальної та групової реабілітації, вміння діагностувати можливі відхилення у поведінці клієнтів.
ПРН 18	Самостійно обирати необхідні технології соціально-педагогічної роботи як систему прийомів і засобів соціально-педагогічного впливу, прогнозувати умови, що забезпечуватимуть оптимальний розвиток особистості.
ПРН 20	Здійснювати комунікацію українською та іноземною мовами, орієнтуючись на стилі мовленнєвого спілкування в процесі вирішення соціально-педагогічних задач задля налагодження посередництва та поліпшення або відтворення нормальної життєдіяльності клієнтів.
ПРН 23	Відповідально працювати в умовах загальних соціальних та професійних ризиків.
ПРН 24	Доводити інформацію про соціально-педагогічні проблеми до громадськості, органів законодавчої і виконавчої влади через різні канали зв'язку; вміння готувати та оформляти управлінські документи.
ПРН 25	Ініціювати громадські дискусії, слухання, спрямовані на оптимізацію соціального захисту і соціального обслуговування населення. Мотивувати клієнтів зі спільною проблемою до організації в громадські об'єднання, групи самопомоги, визначати організації-партнери з недержавних структур для реалізації окремих напрямів соціально-педагогічної діяльності.

Рекомендовані джерела

1. Калаур С.М., Фалинська З.З. Соціальна конфліктологія: Навчальний посібник. Тернопіль: Астон, 2010.
2. Калаур С.М. Практикум з Соціальної конфліктології для підготовки бакалаврів із спеціальності «Соціальна педагогіка» та «Соціальна робота» (За кредитно-трансферною системою навчання). Тернопіль: Вид-во ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2007.

3. Калаур С.М., Фалинська З.З. Соціальна конфліктологія : навчально-методичний посібник для підготовки бакалаврів із спеціальності «Соціальна педагогіка» та «Соціальна робота» (За кредитно-трансферною системою навчання). Тернопіль: Вид-во ТНПУ ім.В.Гнатюка, 2010.
4. Емельянов С.М. Практикум по конфликтологии. СПб.: Издательство «Питер», 2000.
5. Конфликтология / Под ред. А.С. Кармина, СПб.: Издательство «Лань», 1999.
6. Курт Левин. Разрешение социальных конфликтов. / Перевод с англ. СПб.: Издательство «Речь», 2000.
7. Цюрупа М.В. Основи конфліктології та теорії переговорів: Навчальний посібник. К.: Кондор. 2004.
8. Пірен М.І. Конфліктологія: Підручник. К.: МАУП, 2003

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перекладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перекладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1. (теми 1-7) – обговорення, розгляд питань, тестування	40
Модуль 2. (теми 8-16) – обговорення, розгляд питань, виступ з повідомленнями, тестування, розв'язування проблемних ситуацій, презентація есе, газет, вебінарів	40
Залік (теми 1–10). Підсумковий контроль у тестовій формі	20

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		<i>Для заліку</i>
90 – 100	A	зараховано
85-89	B	зараховано
75-84	C	
64-74	D	зараховано
60-64	E	
35-59	FX	Не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни